

Književni jezik
Grgura Borislavića

i

Stipana Konzula Istranina

(studija glagolskih oblika u četirima *Mukama*)

Znanstveni projekt: Istraživanje starije
hrvatskoglagoljske zborničke baštine

Šifra projekta: IP-2019-04-5942

Projekt financira: [Hrvatska zaklada za znanost](#)

Akronim projekta: CROGLAGPAR73

Voditeljica projekta: dr. sc. Vesna Badurina Stipčević
(Staroslavenski institut)

doc. dr. sc. Vera Blažević Krezić

izv. prof. dr. sc. Tanja Kuštović

Zagreb, 25. studenoga 2021.

Fakultet hrvatskih studija
Sveučilišta u Zagrebu

M|V
I

Sveučilište u Zagrebu
Sveučilišni centar za
protestantsku teologiju
Matija Vlačić Ilirik

Stipan Konzul i njegovo hrvatsko nasljeđe u doba reformacije

(Uz 500. obljetnicu njegova rođenja 1521.– 2021.)

Sadržaj i ciljevi izlaganja

- ▶ književnojezično stvaralaštvo i autorske koncepcije dvojice hrvatskih glagoljaša: **Grgura Borislavića** i konvertiranoga **Stipana Konzula Istranina** →
- ▶ usporedba tekstova četiriju **Muka Kristovih** u glagoljskome **Pariškom zborniku** (CPar., 14. stoljeće – 1375.) i protestantskome glagoljskome **Novom testamentu** (gNt1, 16. stoljeće – 1562.)
- ▶ studija jednostavnih i složenih **glagolskih oblika**: isticanje grafijsko-fonoloških, morfoloških, tvorbenih, sintaktičkih i leksičkih varijanata

ZAKLJUČNO I.

1. pomlađivanje prezentske paradigme, i u CPar., a posebice u gNt1:
 - ▶ nastavci *-u* : *-m* za 1. lice jd.; nastavci *-š* : *-ši* u 2. licu jd.; nastavak *-mo* u 1. licu mn., gubljenje dočelnoga *-t* u 3. licu jd. i mn.
2. uporaba starijega i novijega aorista: gNt1 *rekoh* (154A) : CPar. *rêh'*
3. variranje imperfekatskih tvorbenih oblika: gNt1 *sideh* (41A) : CPar. *sîjah'* igNt1 *imiêše* umriti (155A) : CPar. *imêše* umrêti
4. čuvanje dvojine (oba kodeksa), uz pojavu množine u gNt1
5. česte zamjene aorista iz CPar. imperfektom u gNt1
6. mnoštvo drugih sintaktičkih i leksičkih razlika:
 - ▶ stariji leksik u CPar. – npr. gNt1 *uhitiše* (41A) : CPar. *êše*; gNt1 *pitaš* (154B) : CPar. *vprašaši*; gNt1 *pelaju* (154B) : CPar. *privedošê* itd.

ZAKLJUČNO II.

1. u svim složenim vremenima, imperativu i participima => CPar. koristi starije lekseme nego gNt1:

- ▶ gNt1 *blaguite, počekaite, držite, upitai* : CPar: *žijte, potrpête, êmite, vprosi* i dr.

2. izražavanje prošlosti aoristom i imperfektom češće negoli perfektom i pluskvamperfektom (u oba kodeksa)

3. futur I. tvoren samo pomoćnim glagolima *biti* i *htjeti*, prezent svršenoga glagola češći u CPar.

4. kondicional češći u gNt1

5. imperativ tvoren česticom *neka* (gNt1) : česticom *da* (CPar.)

6. potvrđeni svi participi osim pasivnoga participa prezenta, CPar. bilježi starije oblike aktivnoga participa prezenta